beele beschaafde wereld in Spanje rondreven hebben. Wij willen in hartelijk medelijden en in ons deelnemend gebed de talrijke slachtoffers gedenken van deze haast tijdelijke verwildering. Maar ook in Duitschland moet men het wel ter harte nemen : wanneer thans Spanje aan het bolsjewisme ten slachtoffer zou moeten vallen, dan zou het lot van Europa, zooal niet definitief beseeld, dan toch op angstwekkende wijze in onzekerheid gebracht worden. Welke taak daarmee aan ons volk en Vaderland zou zijn toegedeeld is duidelijk. Alleen onze Führer er met Gods hulp in slaan om dit onzichtbaar zwaar werk, om dit gevaar te bezweren, te volbrengen met onverschrokken vastberadenheid en met de moeiteloze medewerking van alle volksgenooten !

Een andere les van Spanje.

Het hoofdende Spanje geeft ons nog over een tweede punt te denken. Men heeft in de afgelopen maanden ook binnen de Duitsche landsgrenzen, de katholieke Kerk den Paus en de Bisschoppen en de Priesters op la tarijke wijze in betrekking tot het bolsjevisme en het communisme trachten te werpen, en in dagbladen en tijdschriften heeft men gesproken van een verbroedering tusschen Rome en Moscou.

Wat in Spanje thans geschiedt, moet aan allen die prijs stellen op een objectief oordeel, toch zeker de oogen openen. Het bolsjevisme ordent juist in de katholieke Kerk, in haar geestelijkheid en in haar Religieuze Orden, zijn meest onverzoenlijke en sterkste tegenstanders. Vandaar de haat en de wil om deze te vernietigen, zelfs door middel van de meest bloedige vervolging.

Iedereen die dit overweegt, moet Onze Kerk, Onze Priesters en Kloosterlingen en een gebed ander licht bezien, als zij door levende schijnwerpers in de afgelopen maanden ook in Duitschland beleht zijn, alsge het Ons bespaard blijven, dat het gespuigd ook buiten het Schiereiland der Pyreteeën, Onze Priesters en Kloosterlingen tot eerste doelwit neemt, om in hen het sterkste bolwerk tegen haar alles omverwerpende ideeen en het opdringen van haar revolutionaire leer te treffen.

Strijd van het Bolsjevisme tegen den Godsdienst.

Het lot toch voor de hand : het bolsjevisme zal, zooals Rusland en ook Mexico met ons bewijzen, slechts dan in staat om zijn zentrik uit den strijd naar voren te komen niet alleen bij zijn opkomst, maar ook nog meer dan bij zijn aftreden, wanneer aan den waren Godsdienst een leugenachtigen schijn gegeven wordt, en het Geloof aan Christus en aan een persoonlijken hoevenstuurlijken God en aan een vergeldend hiernamaal verdwe en is uit de harten en het geweten der menschen. Dat alleen reeds maakt een voldoende reden zijn om juist dit geloof met alle middelen in ons Vaderland en Volk te beschermen, en om dit geloof vooral te verdiepen en te verzorgen, in de opgroeiende Duitsche jeugd.

Een valsche god, een herschenschim :

Tegen het het bolsjevisme faalt andere maatsk were diesschouwing, die wel waar geloof valschelijk en verderfelijk zich den naam van Godsdienst aanmatigt, maar de geen bezielende kracht bezit op het verste d te verlichten en die ook geen sterke moteven heeft voor het zedelijk leven. Want de God, dien bepaalde menschlichters in de plaats van den alleen-waarachtigen Christelijken God willen stellen, is niet van ons menschen te onderscheiden.

Neen, hij is van ons bloed, of beter gezegd, een herschenschim van de menschelijke fantasie. Wat beteekent echter een dusdanige God, die de mensch zichzelf maakt heeft, die c n den mensch zelf schoot ? En wat beteekent het wanneer met het geloof aan den persoonlijken, hoevenstuurlijken God ook het geloof aan het andere leven ineenstort, wat beteekent dan al die verplichtingen, die de grond lagvermen voor het zedelijk leven der menschen en dezaan richting geven ?

Alvorens dat zich een derde gedachte in het lot dezer Spanische gruweler, als buitengewoon actueel aan ons opdringt : niet de bestrijding van het Godsgeloof dat door het Christendom gepredikt wordt, maar de volledige erkenning van dit geloof alleen vormt de absoluut betrouwbare grondslag, waarop de sterke en standvastige bolwerken tegen het bolsjevisme opgebouwd kunnen worden.

* * *

BEOORDEELING VAN DEN HERDERLIJKEN BRIEF DER DUITSCHE BISSCHOPPEN.

Volgens een bericht uit Berlijn heeft de herderlijke brief der Katholieke bisschoppen, opgesteld te Fulda, in de nationaal-socialistische kringen den besten indruk gemaakt.

De Kerk vereenigt zich met het nationaal-socialisme om het bolsjevisme te bestrijden. Zij zeert de Spirituele machten ter beschikking te stellen van de nationale gemeenschap.

Men vindt daarin het bewijs dat de nationaal-socialistische middens hun houding tegenover de katholieke Kerk algeheel gewijzigd hebben.

Kanseller Hitler heeft toegegeven aan zelere raadsleden die er zijn aandacht op gevestigd hebben, dat goddienstrijd het binnen andsche front verzwakt.

De herderlijke brief van Fulda die verleden Zondag in alle kerken afgelezen werd, zou dus een einde stellen aan den strijd tegen den godsdienst die sedert de komst aan het bewind in Duitschland van het nationaal-socialisme was losgeketeld.

* * *

Men dient echter desaangaande een afwachtende houding aan te nemen. Immers de herderlijke brief bevat zware verwijten aan de Regeering en laat hooren dat het afgesloten Concordaat geschonden werd. Men dient dus op zijn hoede te zijn.

Oudheidkunde

BELANGRIJKE VONDSTEN OP BROEKBERG TE TONGEREN.

Ter inleiding.

Wij laten heden het woord aan M. Ridder Philip de Schaetzen voor zijn uiteenzetting over de belangrijke oudheidkundige vond ten die hij tijdens de afgelopen week op Broekberg gedaan heeft. De lezing van zijn artikel dient dadelijk inzien dat men met een specialist van Romeinsche oudheidkundige studiën te doen heeft. Men ziet ook onverwijld in, dat de Tongersche ondergrond nog steeds voor belangrijke geheimen verborgen, en dat heel het jaar door een waakzaam oog op alle opgravingen dient gehouden te worden.

G. S.

* * *

OPGRAVINGEN OP BROEKBERG TE TONGEREN IN AUGUSTUS 1936

Voorzaande vondsten in de nabijheid.

Op Zaterdag 22 August us bracht men mij de verwittiging dat men een belangrijke grondlaag omwerkte op Broekberg, op ongeveer 30 m. afstand van mijn opgraving van 1934, maar aan de overzijde van den steenweg. Men had er een oude woning afgebroken en alvorens te herbouwen wilde men de kelders met 0.60 m. verdiepen. Zoo werd mij de gelegenheid verstrekt boven op Broekberg den ondergrond te bestudeeren, die mij reeds zeer interessante Romeinsche vondsten had opgeleverd.

Inderdaad, in 1934 deed ik opgravingen in het terrein van M. Schoenaers, dit mij een duidelijk gekarakteriseerde Romeinsche aardlaag van de tweede helft der eerste eeuw, met overvloedig bewijsmateriaal opleverde.

In 1935 gaven de rioleeringswerken in de eerstmiddelijke nabijheid een bijzonder natte laag waarin een bijzonder interessante ontdekking gedaan werd. Men vond er negelijk houten schrijftabletten, thans in het Tongersch museum bewaard en dit is een zeer verheerende aanwinst voor dit museum geweest. Terzelfder plaats haalde men irregelijks veel afval van Romeinsch leder te voorschijn.

Waarom die vochtige aardlaag ?

Mijn aandacht werd onmiddelijk gevestigd door hetzelfde eigenaardig uitzicht van den grond, in het gelee te van het bouwterrein tegen den steenweg aan. Hoe kan men dezen vochtigen ondergrond uitleggen ? Mijns inziens, moet men een doorzijpeling veronderstellen uit een oude slecht geleende canalisatie of wel uit de grootte gracht die tijdens de middeleeuwen de stad omringde.

Ik moeht er mij dus aan verwachten dat op het aangeduide terrein wederom bewaard hout en leder zou weetevonden worden. Daarentegen in een weinig vochtigen grond en nog veel minder in drogen bodem zo den hout en leder niet bewaard blijven.

Romeinsche schrijftabletten en schoelsels.

Mijn veronderstelling kreeg overigens suredie een duidelijke bevestiging want ik zou uit den grond talrijke overblijfselen van houten schrijftabletten opdelve, waarvan een twintigtal met verheven randen, daarvoorbeven twee schrijfstiften, een stop en talrijke andere reuten in hout. Iet leder was in gelijks goed vertezenwoordigd door overgebleven zuiksche dikwijls bijzonder aanwezig waren. Onder deze leeren voorwerpen zijn de belangrijkste zeker de voetzolen van sandalen waarin nog de rasjes met dikke kegelvormige koppen vastzitten. Een dezer voetzolen is zausch geheven en vertoont het uitzicht van nr. 11 der schoenen die men in de vermaarde opgraving van den Saalburg in Duitschland weergevonden heeft. (1)

Het groot getal schrijftabletten dat uit een zoo beperkte ruimte (ongeveer 10 verk. meter) opgebolven werd dient bijzonder de aandacht te weerhouden. Het lust inderdaad toe te besluiten dat het onderwijs bij onze voorvoders van het Romeinsch tijdvak reeds een zekere verbreiding bereikt had.

Datum der grondlaag.

Om de grondlaag te dateeren heeft de penningkunde niets bijgebracht. Alleen een middelbronzen geldstuk, dat beschadigd en onkennelijk is, werd gevonden. Gelukkig is de pottenbakkerij en bijzonder de roode terra sigillata goed vertegenwoordigd.

Van de 33 gevonden pottenbakkersmerken heb ik er tot nu toe 21 kunnen lezen. Alle, drie uitgezonderd, zijn van het tijdstip der keizers Trajaan-Antoninus (98 tot 161).

Merkwaardige potscherven.

Ik mag hier niet in bijzonderheden treden, maar ik kan toch niet nalaten een potscherf te vermelden, die duidelijk vermeld werd met den naam SEDIONO. Immers deze stempel komt niet voor in de lijsten der duizenden stempels bij Oswald en Schuermans aangedrukt. (2)

De afbeeldingen op de potscherven met relief (Dragendorff 37) aangegeven zijn uiterst interessant, zooals jachttooneelen, gevechten van gladiatoren, achtervolging van dolfijnen, mythologische voorstellingen, enz.

Een stuk verdient een bijzondere vermelding om wille van de groote zeldzaamheid van de voorstelling. Het geldt de afbeelding van een zee-centaurus die rechtsom keert (dextrogyre) en een knots in de rechterhand heeft. (3) Men weet dat de zee-centaurus het lijf van een man of vrouw vertoont, de twee voorpooten van een paard en het lijf eindigt met een visschenstaart.

Een ander tooneel verbeeldt den strijd van twee kampvechters door een klein mannetjen gescheiden dat schijnt de vlucht te nemen.

Een derde scherf is interessant omdat de pottenbakker zijn stempel CINNAMI in spiegelschrift op den romp afgedrukt heeft.

De vorm der potten en hun versiering.

De reliëfbeelden van dit pottenwerk zijn uitkwijs dieper afgedrukt, maar nocit zoo fijn als op de potten van den vorm Drag. 29. Toch mag de versiering mooi reeten voor den vorm 37, die vooral interessant is door de opgedrukte beelden, welke zelden op den vorm 29 voorkomen.

De niet versierde terra sigillata is natuurlijk talrijker dan die met figuren en ze heeft eveneens eenige interessante scherven opgeleverd.

Andere voorwerpen.

De opgraving heeft inpreilijks een tiental beenen spelden opgeleverd alsook paarlen, stukken marmer (wit, witgestreept, groengevlekt). Ik vermeld nog een dakpan die den indruk van een belangrijken zolder draagt.

Ridder Philip de SCHAETZEN.

(1) Zie Robert Forrer. Realleixkon der Altertü ner. pl. 204, p 717 Berlin, Spemann, 1907.
(2) Oswald. Index of Potters Stamps. Margidunum (Kast, Bridgford), 1931. — Schuermans, Sigles figulins (epreuve romaine). Brux 1887.
(3) Abbé F. Sternet in zijn werk over La Graufesenque (Condatomagus), Parijs, 1931 geeft twee voorstellingen van zee centaurus aan, maar ze verschillen van de hier gevonden verbeelding. Jos. Déchelette in *Les Vases céramiques de la Gaule romaine* geeft er geen enkele.

Stads- & Provincienieuws

STAD TONGEREN.

Programma der Kermisfeesten.

VRIJDAG 11 en ZATERDAG 12 SEPT.

Uitstallingsweedstrijd.

ZATERDAG 12 SEPTEMBER.

Om 8 uren : Officieele opening ten Stadhuize van de tentoonstelling der werken van Grégoire, Le Roye, kunstschilder en conservator van het Museum Wiertz te Brussel en van Jules Van Paemel, etser.

Om 7.30 u. : Trompettengeschal op den Kerktoren.

Om 8.30 u. : Fakkeloptocht door de maatschappijen der stad. — 250 fr. prijzen.

ZONDAG 13 SEPTEMBER.

Plechtige Processie.

MAANDAG 14 SEPTEMBER.

Om 2.30 u. : Ballonwedstrijd met 500 fr. prijzen.

Om 5.30 u. : Concert door de Koninklijke Muzekmaatschappij Casino.

DINSDAG 15 SEPTEMBER.

Eerste rit van den Grooten Sluitingsprijs. Eeieprijs Sigaretten St-Michel. — 2 ritten met algemeene rangschikking voor Juniors. — 4500 fr. prijzen.

Om 8.30 u. : Concert door de Harmonie Strijd voor Vrijheid.

WOENSDAG 16 SEPTEMBER.

Tweede rit van den Grooten Sluitingsprijs.

Om 8.30 u. : Concert door de Koninklijke Harmonie Concordia.

DONDERDAG 17 SEPTEMBER.

Groote Jaarlijksche Paardenmarkt.

Om 2.30 u. : Paardenkoersen : 12.000 fr. prijzen, galop en draf, terrein M. Pipeleers, St-Truidersteenweg.

ZONDAG 20 SEPTEMBER.

Groote Reklaamstoet.

Om 8.30 u. : Concert door de Harmonie van Haelen.

TONGEREN. — Goed lezen a.u.b. — Een correspondent van « Het Vrije Limburg » van 30 dezer heeft gelezen dat Postrijder gevraagd heeft dat de burgemeester van Tongeren het collecteeren voor de Spaansche regeering zou verbieden. Hij herleze eens onze nota over dat collecteeren. We gaven daarin den raad dat onze lezers niet te geven aan zulke collecte. Van verbieden geen spraak. Nochtans toen was reeds de houding van het Schepencollege van Antwerpen afwijzend ten opzichte van zulke collecte voor het Spansche bloedige volksfront.

Beter nog, in hetzelfde nummer van Het Vrije Limburg, onder den titel « Borgloon : Socialistische Opvatting der Spaansche Revolutie », staat een lang artikel dat die collecte afkeurt, want, zegt de schrijver ervan : Het ingezamelde geld « kan slechts dienen om moordermoord wroeier en hardnekkiger te maken ».

Zulke inzameling moet toch niet op eenzelfde lijn gesteld worden als een rondhaling voor scholen, hospitalen of voor een feestorganisatie.

OUDERS, zendt uw dochters naar de
BEROEPSSCHOOL VOOR MEISJES
Erkend door den Staat
PUTSTRAAT, 33-35, TONGEREN
Snijkunde - Confectie - Stoernaden
Algemeene leervakken : Moedertaal - Fransch - Rekenen - Huishoudkunde - Wellevendheid.
DIPLOMA bij einde studiën.

— **Prijs van eerlijkheid.** — De prijs van eerlijkheid stichting Joseph Reinert-Toppet, is dit jaar toegekend aan Dame van Esbroeck-Maria Florence, woonende te Tongeren, 's Heeren-Elderenweg, nr. 203.

Medegedeeld.

— **De opeisching der autos en motos.** — UITBREIDING DER VRIJSTELLINGEN. — De vrijstelling inzake telling en opeisching van de motovoertuigen is tot heden verleend geworden voor de rechtgeraken der zwaar verminkten en invalieden de vrijstelling van de rij- en weekdeelhebbingen en die houder zijn hetzij van de prioriteitskaart nr. 1 of 2, hetzij van de officieele kaart voor oorlogsgea mputeerde.

Het voordeel van deze vrijstelling zal voortaan eveneens toegepast worden op de reizigersautos van al de oorlogsinvalieden met ten minste 50 t.h. invaliditeit, op voorwaarde dat zij vrijgesteld wezen van de weekdebelasting.

De belanghebbenden die verlangen in 't bezit te worden gesteld van een officieel bewijs van vrijstelling van de jaarlijksche telling, alsmede van de militaire opeisching in oorlogstijd, worden verzocht zich aan te melden in het bureel van den commandant van het Rijkswachtdistrict tot welks gebied hunne woonplaats behoort en er een schriftelijke aanvraag over te leggen waarin volgende inlichtin en worden opgegeven :

1. Familienaam en voornamen ; 2. plaats en datum van geboorte ; 3. woonplaats en adres ; 4. invaliditeit-percentage.

Tot staving van hunne aanvraag moeten de belanghebbenden het bewijs van hunne identiteit en van hunne rechten aan den commandant van het rijkswachtdistrict voorleggen.

AMBACHTSSCHOOL VAN TONGEREN.

De algemeene en technische leerzangen voor mecanicien, schrijnwerkers en electriciens herbeginnen den 24 September om 8 uren. De nieuwe leerlingen ondergaan het inpangsexamen den 22 September om half negen.

— **Auto-ongeval.** — M. Jansen, werktuigkundige te Hoboken, kwam Zaterdag namiddag rond 15 uur per auto den Broekberg afkeereden en verraste er den meubelmaker Kamiel Dupont, die met zijn velo aan de hand juist zijne woning verliet. De gelukwenste meubelmaker moest naar het gasthuis overgebracht worden. Gelukkig zijn zijne wonden slechts oppervlakkig en zal hij spoedig hersteld zijn.

— **Nog een auto-ongeval.** — Maandagnamiddag, om 17 ure, werd de wielrijder, Anton Kellens, van Coninxheim, vader van vier kinderen, op den Romeinsche Kassei, aangereden, door den aanhangwagen van een vrachtauto, die naar men meent, herkomstig is van Leuven.

Ant. Kellens werd omvergeworpen en erg gewond opgenomen en naar een kliniek gebracht. De autovoerder verdween, zonder naar zijn slachtoffer om te zien.

— **Nog de rioleering.** — In een vorig nummer hebben wij een mededeeling van ons stadsbestuur afgekondigd, waarin bekend werd gemaakt, dat van af 1 November aanst. het voetvolk verboden zal zijn afval of huishoudelijke waters op straat te laten uitloopen. Tevens werden de inwoners dringend aangezet hunne huizen aan de rioleering te laten verbinden.

Wij hebben toen de aandacht getrokken op de groote onkosten waartoe men sommige inwoners met overhaasting wil verplichten, gezien de bijzondere toestand en ligging hunner woning.

Verschillende lezers hebben ons hun instemming komen betuigen met onze gegronde opmerkingen, en thans vragen zij ons of ze onbeantwoord zijn gebleven.

Ter inlichting dezelen wij hieronder een artikel mede uit het « Vrije Limburg » van Zaterdag 29 Augustus, als antwoord op onze opmerking. Dat artikel schijnt wel een antwoord van het gemeentebestuur zelf. We laten het dus hier volgen.

* * *

« **Over de rioleering.** — « De Postrijder » van verleden Zaterdag bespreekt het bericht van het gemeentebestuur, de bevolking verwittigende, dat van af 1 November geen afval of huishoudelijke waters meer op straat zullen mogen uitloopen.

» Deze maatregel dringt zich op want anders zal men nog steeds in den winter onze straten in ijsvelden herschapen zien en dat, ofwanks wij een volledig stelsel van onderaardsche riolen bezitten.

» De inwoners hebben inderdaad vijf jaren tijd om hunne huizen aan de rioleering te verbinden maar nooit is er gezegd geweest dat zij nog gedurende vijf jaren hunne vuile waters op straat mochten laten uitloopen.

» Dat ware toch niet aan te nemen noch onder hygienisch of zuiverheids oogpunten. De inwoners waarvan de huizen niet aan de rioleering verbonden zijn moeten dus maar maatregelen nemen om van hunne afval en huishoudelijke waters af te geraken, hetzij op hun goed, hetzij met ze uit te dragen en ze uit te storten, niet in de riool, maar wel rechtstreeks in de water slokkers der rioleering.

» Het verzoek van het gemeentebestuur is dus gansch redelijk en billijk en moet dan ook eenieders goedkeuring afdwingen. De rioleering is een schoon en nuttig werk op voorwaarde van gebruikt te worden ».

* * *

Hoe moeten we dit antwoord opvatten ? Is het een tegemoetkoming of niet ? In dien men toe aat de afvalwaters in de waterslikkers uit te storten kan men ook weluitsel voor aansluiting verleenen. We drinken opnieuw aan.

— **Octaaf van St-Gillis (Mulken).** — Deze Zondag 6 September, is de groote bedevaartdag ter eere St-Gillis in de kapel van Mulken. De HH. Missen zijn om 7 en 9 u. de Completen om 6 uur.

Gansch den dag door wordt het brooigewijd, den zegen der kinderen gegeven, en de relikwie ter vereering aangeboden.

Aanstaande Dinsdag sluiting der Octaaf HH. Missen om 7 en 9 uur. Plechtig Lof om 6 uur.

— **Vacantie-patronaat.** — Op Zondag September op het speelterrein van Concordia zal het feest zijn, tot ondersteuning van het vacantie-patronaat.

Uitkiezen tusschen : winkeltje voor koeljes, chocolade, karamellen, enz. Voordrachten kinderdichtjes en zangen, tentoonstelling van werkjes door kinderhandjes voorgebracht. Vrije toegang. Uitnodiging aan allen, bijzonder aan de ouders.

CIRIO ZULLEN ALTIJD TOMATEN IN VERKOOP IN BELGIE-ZIJN

WEBEDE. — Geweldige brand. — In de nieuwgebouwde woning van Edm. Pommans, te Webede, brak Zondag morge brand uit, die weldra groote uitbreidinnam.

De brandweer van Tongeren was onmiddelijk ter plaatste, doch was, bij gebrek aan water, machteloos.

Aan redden viel er ook niet meer denken.

De schuur, met heel den oogst, 2 koeien en 5-tal varkens, zijn in de vlammen opgegaan.

De uitkijk kan de woning gespaard blijven. Persoonlijke ongelukken zijn er niet te betreuren.

De schade is zeer groot. Gelukkig bestaat er verzekering.

CORSWAREM. — Noodlottige uitvoerzichtigheid. — Vrijdag namiddag, omtrent uur, is er te Corswarem een vreeselijk en doodelijk ongeluk gebeurd, te wijten aan de onvoorzichtigheid van het slachtoffer.

De 13-jarige Marcel Credo, die aan hoogspelen was, kreeg opeens het dwaas en noodlottig gedacht op een electrieken pal van de hoogspanning te klauteren. Ongelukkig raakte hij den draad aan en werd neergeblikseml. De beklagenswaardige jongen bleef op den slag dood.

DRINKT NA KRACHTINSPANNING
BYRRH
VERSTERKENDE LIKEURWIJN

Revolutie en haar eigen kinderen

TER DOOD GEBRACHTEN VAN MOSKOU.

DE VOORNAAMSTE MANNEN : ZINOVJEF, KAMENEF EN TOMSKI.

Aanleiding van hetgeen vroeger gebeurde.

Geen in Moskou gebeurde met de mannen de bewerkers waren van de revolutie slechts een herhaling van hetgeen vroeger voorviel tijdens het schrikbewind van 1793-1796. Over dit tijdstip schrijft Mgr. Rutten, bisschop van Luik in :

« De republiek, nochtans, ging voort met eerst-geboren zonen te verslinden... Gespierre was het erkiezte hoofd van de bloedlustige mannen ; in zijn tegenwordigheid beefde gansch Frankrijk in eigen vrienden gevoelden zich niet t ».

Onder de namen van Robespierre en Danton vervangt door die van Staline en Trotski, heeft men juist aangezeven wat er laatste land voorviel. Drie hoofdmannen van de Russische revolutie, Zinovjef, Kamenef en Tomski werden te Moskou 24 Augustus met dertien andere gangsters ter dood veroordeeld. Het werd den volgenden dag voltrokken, Tomski had zich reeds zelf om het gebracht. (Zie verder).

Zij gaven hier een beknopt overzicht van heel bewogen leven der drie voornamen uitiemannen. Men zal hieruit leeren dat revolutie geen stand of rang kent, en dat lijden, het ronddraven, het zwoegen der revolutie te bewerken, niet tellen dan een strooihalmpje, wanneer de petrol der revolutie voorwaarts moet.

* * *

ZINOVJEF, geboren in Ukraïne, in de Elisavetgrad, ten jare 1883, studeerde de Talmoedscheikunde en in de rechten en was sinds 18 jaar in de revolutionaire beweging tegen het Tsarisme gemengd. Wanneer in 1903 de scheuring in de Russische Sosjal-democratie ontstond, sloot Zinovjef zich met de bolsjevisten aan.

Zijn kort verblijf in Zwitserland keerde in 1905, daags voor de revolutie, in Rusland terug en werd ras een der voornaamste strijders in de streek van het toenmalige St.-Petersburg.

Zijn gebouden voor zijne revolutionaire vaardigheid, bracht hij eenige maanden gevangenis door en verhuisde daarna naar het buitenland.

In 1907 werd hij te Londen gekozen tot lid van het Centraal Comité der bolsjevisten en werd een der meest nauwe medewerkers van Lenine.

Teruggekeerd in Rusland in 1908, werd hij nieuw aangehouden te St.-Petersburg, andermaal in de gevangenis terechtgesteld daarna weer het buitenland in.

Hij werdt dan journalist en, van 't begin den oorlog, neemt hij deel aan de politische campagne van Lenine, dien hij in conferentie van Khiental vergezelt.

Rusland teruggekeerd, onmiddellijk na de revolutie van Februari 1917, tieft hem aan onder de bewerkers der revolutie van October zelide jaar. Hij werd zitter van 't Sovjet-comitzeit van Petersburg, na de stichting der Communistische nationale, voorzitter dezer laatste. Gedurende tijde is hij een der invloedrijkste en in Rusland. Zijne geboortestad getegnad werd in Zinovievsk hordoopt.

Lenine's dood wordt hij lid van het Politiek-bureau Zinovjef-Kamenef, dat, bestrijd tegen Trotski aanbindt.

Is deze laatste in ballingschap wordt zijef op zijne beurt door Staline gebroken uit al zijn ambten ontheven en uit de communistische partij gebannen.

Hij wordt nadien terug in genade opgenomen doch in 1935 als moreel medeplichtig aan moord op Kirov, tot gevangenisstraf veroordeeld. Thans ter dood veroordeeld en geschoten wegens komplot om Staline te vermoorden.

Zinovjef is schrijver van talrijke doctrinale werken.

* * *

KAMENEF werd als zoon van een ingenieur te Moskou geboren in 1883. Hij begon technische studiën, doch verliet spoedig de universiteit, om zich in 1901 hals over in de revolutionaire politiek te werpen. Gevangen genomen voor de eerste maal in 1902, ontvlucht hij in 1903 de bolsjevistische zaak.

Ondertrouwenman van het Midden-partijlid 5, wordt hij gelast met zendingen in Caukasus, te Moskou, te St-Petersburg, hij steeds achtervolgd door de politie en den Tsaar en is verplicht het land te vluchten, waarna hij lee geeft in de Maxim Gorki op Capri gestichte school die van Lenine te Longjumeau.

Hij begin van den oorlog stuurt het Bolsjevistisch uitvoerend Comité hem naar Wien, waar hij de ware partijleider is ; hij controleert de bedrijvigheid der bolsjevistische fractie in de Douma, wordt dan samen met de communistische leiden aangehouden en voor levenslang opgesloten naar Siberië gezonden.

Februari-revolutie van 1917 stelt hem in vrijheid en hij keert terug naar Petersburg, waar hij in de pers de regering Kerenski bestrijdt.

Maart 1917 lid van de Sovjet van Petersburg, van April lid van het Centraal Bureel, is hij een der groote bewerkers der October-revolutie van 't zelfde jaar de Lenine aan 't bewind bracht ; in 1918 hij voorzitter van het Moskouse Stadsbestuur.

Onmiddellijk medewerker van Lenine hij in 1922 ondervoorzitter van den Volkscommissaris en (ministeraan bij Lenine's dood volgt hij degen op als voorzitter van den Raad van Arbeid en Defensie.

Verwoed tegenstander van Trotski, eindigt hij evenwel met tegen de dictatuur van Staline in opstand te komen. Hij wordt uit al zijne ambten ontzet en uit de Communistische partij gebannen in 1928 wordt hij er terug in opgenomen, doch speelt eene ondergeschikte rol, tot hij ook in 1935, samen met Zinovjef, tot gevangenisstraf wordt veroordeeld.

Is ook bekend als schrijver van talrijke doctrinaele en geschiedkundige werken.

* * *

Een ander bewerker der Revolutie van 1917 is verdwenen met TOMSKI, wiens zelfmoord men over eenige dagen vernam.

Geboren te St-Petersburg in 1880. Van zijn 13 jaar aan den arbeid, eerst als metaals, vervolgens als tabaksbewerker, daarna als letterzetter.

Reeds in 1900 wordt hij als lichtter eener werkstaking op zijn werkhuis buitengezet ; in 1904 zit hij midden in de revolutionaire arbeiderskringen. Gevestigd te Reval tijdens de revolutie van 1905, was hij daar lid van de geheime Sovjet en richtte hij er het syndicaat der metaalbewerkers in.

In 1906 aangehouden en ter dood veroordeeld, welke straf werd veranderd in wegvering naar Siberië ; ontvluicht aldaar 2 maanden na zijn aankomst en agteert met valsche paspoorten heel Rusland door ; herhaaldelijk aangehouden leest hij gestadig en volledigt zijn onderricht.

In 1909 veroordeeld tot twee jaren preventieve opsluiting en in 1911 tot vijf jaren dwangarbeid, straf die hij volledig uitboette ; in 1916 onmiddellijk na zijne vrijstelling naar Siberië gedeporteerd.

Vrijgesteld door de Februari-revolutie in 1917, wordt hij een der voornaanstaande werkers van de syndikale beweging. Wordt voorzitter van de Unie van Pan-Russische Syndicaten, lid van het Centraal Comité der Communistische Partij, persoonlijke vriend van Lenine, na wiens dood hij echter in ommigeraakt met Staline, tegen wiens al te snelle nationalisatie der nijverheid hij zich verzette.

Schwernik vervangt hem als voorzitter der Syndikaten en Tomski speelde daarna geen voornaame rol meer. De autocraat Staline was niet langer met hem gedient.

* * *

Verdwijning van andere voormannen.

Eene plaag van zelfmoorden woedt thans in Rusland.

Lominadze, gewezen lid van het praesidium van de Komintern en neaf van Staline, Vassilev, generaal van het roode leger, drager der drie bijzonderste roode eeretekens.

De weduwe van Joffe den onderhandelaar van het Riga-verdrag, pleegden allen zelfmoord.

Sokolnikov en generaal Putna poogden zelfmoord te plegen.

Het aantal personen wien het verboden is hun huis te verlaten neemt steeds toe, maar men laat hen hun wapens behouden, alsof men het tot zelfmoord plegen drijven wou.

* * *

Nieuwe aanhoudingen te Moskou.

Moskou, 29 Aug. :

De politie gaat voort met aanhoudingen te doen in alle kringen, en vooral in het leger en de bolsjewistische partij, dit in verband met het proces Zinovjef-Kamenef.

Volgens berichten uit betrouwbare bron die echter nog niet officieel bevestigd werden, zouden Rykof, volkskommissaris voor Posterijen, de bekende propagandist Radek en Beleardu, hoofdopsteller van de « Isvestia » verbod gekregen hebben hun huis te verlaten.

Generaal Sjapolnikof, gewezen bestuurder van de krijgsschool, zou aangehouden zijn. De eerste en de tweede vrouw van Sokolnikof, evenals deze van Serebriakof, zouden eveneens opgesloten zijn.

Een zekere verwarring blijkt in de rangen van de partij te heerschen, tengevolge van deze veelvuldige aanhoudingen en nog voorziene opsluitingen.

Land- en Tuinbouw

DE VARKENSPEST IN DE PROVINCIEN LIMBURG EN LUIK.

Sinds een paar weken is een gevreesde plaag onder den varkensstapel van Limburg en Luik uitgebroken : de varkenspest.

In de omstreken van Hoei schijnt de kwaal begonnen te zijn om weldra over te slaan naar de omstreken, zoodat thans op verschillende plaatsen haarden worden aangetroffen. Dit is niet te verwederen als men weet dat de ziekte bij de besmette dieren eerst na een 14 tal dagen uitbreekt en de dieren, door den handel en de markten, in die tijdsspanne reeds op verre plaatsen de besmetting kunnen overbrengen. Zoo weten wij, buiten het Waalsche, van talrijke plaatsen in Limburg waar de ziekte voorkwam : Genk, Opgrimby, Lijkel, Rijkhoven, Membruggen, Sichen-Sus-en-Bolré, Beverloo.

De stallen van den gekenden kweeker M... te Membruggen die een prachtig stel Yorkshire-dieren bezat waarvan de waarde niet te schatten is, moesten geheel afgemaakt worden. In het Kamp van Beverloo werden, uit voorzichtigheid alle zwijnen eveneens geslacht : we hoorden gewagen van 35.000 kg. vleesch. De keuring doet den vreeselijk natuurlijk dat wat meer van voor het verbruik geschikt is.

* * *

Dat de landbouwers op hun hoede moeten zijn in deze zaak, is voor hen van overgroot belang. Zij doen best met in het geheel geen dieren te koopen zoolang de epidemie niet ten einde is ; daarbij is het ten zeerste aan te raden als voorbehoedmiddel de zwijnen door de veeartsen een serum te laten inspuiten. Dit kunnen een bevoegde artsen in een minimum van tijd bekomen, zij weten zulks best, en naar we van een veearts-opziener vernamen, zou het serum heel doeltreffend zijn.

Ten gerieve van de varkenskweekers beschrijven we hier bondig de ziekte. Het zangeta te dier heeft gedurig hoogte koorts en het blijft tegen den grond liggen, de oogen etteren, weldra doet zich een sterke afzaag voor en na 5 à 10 dagen sterft het dier. Men mag zeggen dat 75 ten honderd der aangetaste dieren sterven, eens de kwaal opgedaan is er niets meer aan te doen.

De kwaal komt slechts zelden voor : na den oorlog heeft men ze gekend en enkele gevallen deden zich ook voor in 1933. Het spreekt vanzelf dat de bevoegde overheid stroenge maatregelen treft : eens de besmetting in een hoeve vastgesteld, wordt alle verbinding en verkeer van varkens verboden. Goedende 45 dagen wordt de stal als besmet aanschouwd.

In werkelijkheid echter is men nooit geheel zeker van den uitslag der ontsmetting : de stallen zouden wel tegen den grond moeten afgebroken worden en er moet lang tijd worden gewacht om den stapel te vernieuwen.

* * *

De opziener-veearts kan de toelating geven om verdachte en besmette dieren naar het slachthuis te doen overbrengen. Bij uitbreidink kan ook de burgemeester alle verkeer van zwijnen in de gemeente verbieden. Ook de sluiting der markten wordt overwogen ; hier is evenwel geen eensgezindheid, daar die maatregel de markten het overbrengen en vermenen der dieren wel eenigzins beperkt maar niet totaal kan beletten. De opzieners treden strenger op tijdens de markten, gaan de boeken der handelaars na en kunnen ook verdachte dieren onmiddellijk doen wegvoeren.

Het Verbond der Varkenskweekersdiskaten van Limburg heeft wijzelfde gehandeld met alle prijskampen voor dit jaar af te lasten.

Op Woensdag 2 September werd in het Ministerie van Landbouw een vergadering gehouden om den toestand te bespreken en de noodige maatregelen te treffen.

Gemengde Berichten.

KOLONIALE LOTERIJ.

Uitslag der 22e trekking.

Winnen 75 fr. al de biljetten eindigende met 34, 29, 66, 86, 38.

Winnen 100 fr. al de biljetten eindigende met 87, 69, 24, 22, 90.

Winnen 150 fr. al de biljetten eindigende met 57.

Winnen 250 fr. al de biljetten eindigende met 10.

Winnen 500 fr. al de biljetten eindigende met 92.

Winnen 1.000 fr. al de biljetten eindigende met 248.

Winnen 2.500 fr. al de biljetten eindigende met 5885, 0757, 0103, 8061, 2316.

Winnen 5.000 fr. al de biljetten eindigende met 73,624, 46284, 26224, 67995 50596, 40176, 97176, 59074, 33410, 86814, 75068, 99321, 62601, 219884, 71812.

Winnen 10.000 fr. al de biljetten eindigende met 77224, 93748, 70933.

Winnen 20.000 fr. al de biljetten eindigende met 43384.

Winnen 25.000 fr. al de biljetten eindigende met 07856.

Winnen 50.000 fr. al de biljetten eindigende met 86897.

Winnen 100.000 fr. al de biljetten eindigende met 38265.

Wint 1.000.000 fr. het lot 288395.

Wint 2.500.000 fr. het lot dragende het nummer 300666.

VOORNAAMSTE VEEMARKTEN IN BELGIE.

Week van 22 tot 29 Augustus.

Getal aangevoerde dieren :

Cureghem	9715
Gent	3455
Tongeren	2906
Hasselt	1894
Antwerpen	806
Namen	694
Brugge	638
Hasselt